

Poslanke in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije;

gp@dz-rs.si

Šubičeva ulica 4

1000 Ljubljana

Ljubljana, 26. 1. 2026

Zadeva: Amandmaji k Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku - Opozorila Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov Slovenije Pergam o tveganjih za prelivanje rasti plač v izplačilo dobička

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci Državnega zbora Republike Slovenije, v začetku meseca decembra je bil socialnim partnerjem na Ekonomsko socialnem svetu (ESS) po dlje časa trajajoči pripravi predstavljen predlog sprememb Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku, katerega osnovni cilj naj bi bil povečati delež podjetij in delavcev, vključenih v sheme udeležbe delavcev pri dobičku.

Na sami seji ESS se je izkazalo, da zakon znotraj vlade ni bil usklajen in da je ostalo neusklajenih več varovalk, ki naj bi preprečile prelivanje rasti plač v izplačevanje dobička zaradi ugodnejše davčne obravnave, na kar smo na seji opozorili tudi sindikati. Medresorsko domnevno usklajeno besedilo naj bi ESS nato naknadno potrjeval na dopisni seji, na kateri pa smo se socialni partnerji glasovanja vzdržali, saj je vlada predlog zakona že sprejela in poslala v državni zbor, še preden bi se o njem lahko izrekli socialni partnerji, kar je predstavljalo kršitev Pravil o delovanju ESS.

V Konfederaciji sindikatov Slovenije Pergam (KSS PERGAM) in Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) smo končno verzijo, ki je bila posredovana v državni zbor, sicer pozdravili in podprli namero, da se udeležba delavcev pri dobičku razširi na čim več zaposlenih in da sprememba zakona naslovi nekatere ovire, zaradi katerih se domneva, da ta institut v praksi ni zaživel. Pozdravili smo tudi varovalke, ki so bile usklajene med ministrstvi in naj bi preprečevale, da bi z uporabo denarne sheme delodajalci rast plač nadomeščali z izplačevanjem dobička, na katerega se ne plačajo prispevki za socialno varnost, s tem pa delavce srednjeročno in dolgoročno prikrajšali za njihove denarne prejemke iz socialnih zavarovanj (zdravstveno, pokojninsko, starševsko, za brezposelnost...). Zdelo se je, da je zavedanje, da so predlagane varovalke in razlogi za njihovo vključitev razumljivi in sprejemljivi za vse deležnike, ki so sodelovali pri pripravi predmetnega zakona.

Po pregledu vloženih amandmajev k predlogu zakona žal ugotavljamo, da temu ni bilo tako in da so imeli nekateri pri pripravi zakona fige v žepih. Opozarjamo, da se z nekaterimi predlaganimi amandmaji, ki so predlagani tako s strani strank koalicije, kot opozicije, varovalke v zakonu bistveno spreminjajo ali celo odpravljajo, kar predstavlja veliko tveganje, da dejansko pride do neželenih učinkov prelivanja plač v izplačevanje dobičkov. Po našem mnenju se utegnejo dobri nameni pri pripravi zakona v nekaterih primerih v praksi čez čas odraziti v nižjih pokojninah, nižjih bolniških nadomestilih, nižjih starševskih nadomestilih in nižjih nadomestilih za primer brezposelnosti, saj se od izplačila dobička ne plačujejo prispevki za socialno varnost, temveč so zgolj cedularno obdavčena z dohodnino.

Nekateri predlagani amandmaji tako utegnejo zmanjšati rast plač zaposlenih, z močno spremenjeno ureditvijo zlasti denarne sheme pa utegne slednja postati bistveno bolj uporabljena v praksi kot delniška ali družbeniška shema, ki se je v praksi v povezavi s tem zakonom pogosto omenjala kot tista, s katero se motivira zaposlene za učinkovitejše delo in rezultate podjetja ter nagrajuje lojalnost. Navedeno kaže na to, da so bili cilji spremembe zakona drugačni od tistih, ki so bili javno predstavljeni.

Čeprav v KSS PERGAM in ZSSS še vedno podpiramo namen zakona, torej večji obseg delavcev, ki participirajo pri dobičku, pozivamo poslanke in poslance, da zagotovite, da bodo v zakon vključene zadostne varovalke, ki bodo preprečile potencialne negativne učinke sprememb zakona in zavrnele amandmaje, ki te varovalke odpravljajo ali mehčajo.

Andrej Zorko, l.r.

ZSSS

Predsednik

Jakob Počivavšek, l.r.

KSS PERGAM

Predsednik